

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4185/2020
10.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Срђан Алексић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, Одељење у Нишу, ради утврђења дискриминације, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 960/20 од 26.05.2020. године, у седници већа одржаној дана 10.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 960/20 од 26.05.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару П 85/16 од 21.01.2020. године, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је Закључком Владе Републике Србије број 401-161/2008 од 17.01.2008. године, којим су дозвољена средства ради исплате новчане помоћи ратним војним резервистима са пребивалиштем на територији седам неразвијених општина Куршумлија, Блаце, Бојник, Лебане, Житорађа, Дољевац и Прокупље, повређено начело једнаких права и обавеза, чиме би била извршена дискриминација на основу места пребивалишта тужиоца, а који није наведен у поменутом закључку Владе РС. Обавезан је тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 6.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 960/20 од 26.05.2020. године, одбијена је, као неоснована, жалба тужиоца и првостепена пресуда потврђена. Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 18/20), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда из члана 374. став 1. ЗПП, јер другостепени суд у поступку одлучивања о жалби није погрешно применио коју одредбу овог закона, а што је могло бити од утицаја на доношење законите и правилне одлуке.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана пресуда, тужилац је био на редовном одслужењу војног рока у току рата 1999. године. Сматра да му је Закључком Владе Републике Србије бр. 401-161/2008 од 17.01.2008. године повређено право право на једнако поступање по основу пребивалишта у односу на војне резервисте обухваћене наведеним закључком.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно одбили тужбени захтев, нашавши да се предметни Закључак односи искључиво на војне резервисте, а не и на лица која су војници на служењу војног рока.

Одредбом члана 7. Закона о војсци Југославије („Службени лист СРЈ“ број 43/94, 28/96, „Службени лист СЦГ“ број 7/05 и 44/05) прописано је да војску сачињавају стални и резервни састав, да стални састав војске сачињавају професионални војници и војници на служењу војног рока, док резервни састав војске сачињавају резервни официри, резервни подофицири, војници у резерви и жене – војни обвезници). Одредбом члана 89. истог закога прописано је да војнику на служењу војног рока припадају новчана примања која одреди Савезни министар за одбрану, док је питање накнада путних и других трошкова у Војсци регулисано одредбама члана 90. – 93. наведеног закона, при чему се ове одредбе, као и одредба члана 89. примењују и за време ратног стања у смислу члана 93. наведеног закона.

Постојање дискриминације извршене Споразумом од 11.01.2008. године и Закључком Владе Републике Србије од 17.01.2008. године, насталим пре ступања на снагу Закона о забрани дискриминације („Службени гласник Републике Србије“, број 22/09 - ступио на снагу 07.04.2009. године), цењено је на основу члана 21. Устава Републике Србије и члана 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода. Дискриминација је свако неоправдано прављење разлике између одређених лица по основу више критеријума, па и по основу личног својства (у члану 21. став 1. Устава РС набројани су само типични случајеви дискриминације). Пребивалиште, поред личног имена и држављанства представља атрибут сваке физичке личности, због чега је могућа дискриминација лица по основу пребивалишта или боравишта. Заштита од дискриминације представља право личности загарантовано Уставом Републике Србије (члан 21) и Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода (члан 1. Протокола 12. уз Европску конвенцију), а од 07.04.2009. године и Законом о забрани дискриминације. Лица која указују да је у односу на њих извршена дискриминација дужна су да докажу да су неједнако третирана у односу на друга лица која су у истој или сличној ситуацији, а супротна страна – лице на чије се дискриминаторско поступање указује, дужна је да докаже постојање објективног и оправданог разлога за различитост у поступању.

Из садржине Споразума од 11.01.2008. године и Закључка Владе РС од 17.08.2008. године, произилази да је финансијска помоћ која је уплаћена на посебан рачун седам општина наведених у Споразуму, уплаћена ради исплате ратних дневница ратним војним резервистима који су учествовали у одбрани земље у току НАТО

бомбардовања 1999. године. Тачно је да општине: Куршумлија, Лебане, Бојник, Житорађа, Дољевац, Прокупље и Блаце, имају статус неразвијених општина, али то нужно не значи да и сви резервисти са пребивалиштем на територији ових општина спадају у категорију социјално угрожених лица, нити да резервисти са територије других општина (ван општина наведених у Споразуму), не спадају у ту категорију лица, јер се статус социјалне угрожености доказује на законом предвиђени начин. Оваквим поступањем тужена јесте извршила дискриминацију у односу на све остале војне резервисте који имају пребивалиште на територији других општина и који су били у истој ситуацији као и резервисти са територија наведених 7 општина, односно који су учествовали у одбрани земље током НАТО бомбардовања 1999. године и по том основу остварили право на исплату ратних дневница, али им иста није исплаћена.

Дискриминација представља свако неоправдано, по било ком основу, прављење разлике или неједнако поступање у односу на неко лице или групу лица, али која се налазе у истој правној или чињеничној ситуацији, што је у конкретном случају изостало, јер се тужилац није ни налазио у истој ситуацији као ратни војни резервисти из 7 општина Топличког округа, на које се Закључак Владе РС односио и којима ратне дневнице до 17.01.2008. године, односно до момента доношења Закључка, нису биле исплаћене. Наиме, тужилац је био на редовном служењу војног рока. У току трајања НАТО бомбардовања у периоду од 24.03.1999. године до 18.06.1999. године био је ангажован као војник на редовном служењу војног рока. Сходно наведеном, тужилац је спадао у круг лица која у смислу члана 2. и 3. Правилника о накнади путних и других трошкова у Војсци Југославије („Службени војни лист“ број 38/93, ... 7/99) остварују накнаду путних и других трошкова за време када су изложена увећаним трошковима ван места службовања, а у одређеним случајевима и у месту службовања. Како из садржине споразума од 11.01.2008. године и закључка Владе РС од 17.01.2008. године произилази да је новчана помоћ исплаћена на посебне рачуне седам општина Топличког округа, ради исплате радних дневница војним резервистима са пребивалиштем на територији тих општина, то по оцени Врховног касационог суда тужилац није био у истој ситуацији као резервисти на која се исти односе, јер тужилац у спорном периоду није припадао резервном саставу Војске, већ сталном саставу Војске, као војник на служењу војног рока.

Имајући ово у виду, Врховни касациони суд налази да нижестепени судови основано закључују да наведеним Закључком Владе РС од 17.01.2008. године, није извршена дискриминација у погледу исплате ратних дневница у односу на тужиоца, иако му исте нису плаћене, па је и његов тужбени захтев неоснован и као такав правилно одбијен.

Сходно изложеном, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић